

Hodnocení: 3 body

Eva Tročilová

SOC400 Věda, technologie a politika

doc. PaedDr. Zdeněk Konopásek, Dr.

Příprava č. 9

BERRYMAN, E. (2005): Belief, apparitions, and rationality: The social scientific study of religion after Wittgenstein. *Human Studies*, 28: 15-39

ALTERNATIVNÍ NÁZEV:

Náboženská víra jako fenomén mnoha podob

SHRNUTÍ POINTY TEXTU:

Ve svém článku se Berryman zamýšlí nad otázkou racionality náboženské víry, Wittgensteinovým přístupem a převažujícím sociálně vědním přístupem. Snaží se přitom znovu definovat základy, na kterých stojí zkoumání náboženské epistemologie, a dosáhnout tak přesného porozumění náboženské víry. Nová definice, o které Berryman hovoří, by v sobě měla zahrnovat a dále rozvíjet Wittgensteinův myšlenkový odkaz. Zásadní je přitom Wittgensteinovo tvrzení, že abychom mohli co nejlépe porozumět náboženské víře, musíme se obrátit k její „vnitřní podstatě“, nikoliv pouze k vysvětlení jejího původu či ke způsobům, jak je víra praktikována. Wittgenstein přitom odmítá sociálně vědní zkoumání náboženské víry. Berryman se snaží tento Wittgensteinův přístup posunout ještě o krok dále a skrze jakousi syntézu s přístupem sociálních věd přichází s novou definicí náboženské víry. Důkladná analýza aktivit, které definují náboženskou víru, pak přivádí Berrymana k tvrzení, že náboženská víra má mnoho podob odvíjejících se od podoby kontextu, konkrétní interakce nebo cílů, které tyto interakce doprovázejí. Povaha náboženské víry a její spojitost s fakty, důkazy a empirickou skutečností jsou součástí interakce všech členů společnosti. Víra v jedno a to samé náboženské tvrzení tak může být formulována mnoha různými způsoby – od postoje založeného na faktech až k vyjádření čisté víry bez jakýchkoliv důkazů.